

16. Etika vztahu k životnímu prostředí

Biblický pohled

- Příroda je dar od Boha
- Bůh člověku přírodu svěřil ke správě
- Spása se děje ve světě
- Ježíš do světa přišel a svět přijal
  - přírodu vykládá, je vládcem nad přírodou,
- Výklad přírody: harmonie – stvoření, porušení – hřích, obnova – vykoupení

Věda a technika

- *Užívání země i přínosy vědy techniky jsou samy o sobě pozitivní (GS 15, GS 34)*
- člověk svým rozumem převyšuje vesmír věcí
- **Pravdy v učení o přírodě**
  - člověk je nadřazený přírodě
  - člověk má za úkol podmanit si zemi
  - má svět spravovat spravedlivě a svatě
  - má sebe i svět zaměřit k Bohu
- Technika je úžasný projev lidské tvořivosti, dává člověku velké možnosti (Jan Pavel II.)
- *Caritas in veritate* (Benedikt XVI., 2009, č. 69)
  - V technice se vyjadřuje a potvrzuje nadvláda ducha nad hmotou.
  - Osvobozen z poroby věcí se člověk může snadněji povznést k uctívání Stvořitele.
  - V technice člověk uskutečňuje své lidství.

Věda a technika

- *Užívání země i přínosy vědy techniky jsou samy o sobě pozitivní (GS 15, GS 34)*
- člověk svým rozumem převyšuje vesmír věcí
- **Pravdy v učení o přírodě**
  - člověk je nadřazený přírodě
  - člověk má za úkol podmanit si zemi
  - má svět spravovat spravedlivě a svatě
  - má sebe i svět zaměřit k Bohu
- Technika je úžasný projev lidské tvořivosti, dává člověku velké možnosti (Jan Pavel II.)
- *Caritas in veritate* (Benedikt XVI., 2009, č. 69)
  - V technice se vyjadřuje a potvrzuje nadvláda ducha nad hmotou.
  - Osvobozen z poroby věcí se člověk může snadněji povznést k uctívání Stvořitele.
  - V technice člověk uskutečňuje své lidství.

Špatné zacházení s přírodou

- Svévolný přístup – není správou ale tyranií, v důsledku se příroda bouří proti člověku.
- Konzumní přístup
- Mylný předpoklad neomezenosti přírodních zdrojů a toho, že příroda všechno snese.

Klíčem je rovnováha mezi dvěma extrémy

- Utilitarismus (užitkovost) – příroda jen jako předmět manipulace.
  - konzumismus, technokracie, vykořisťování
- Absolutizace přírody – nadřazování nad člověka.
  - zbožšťování přírody, eliminace odpovědnosti člověka, mazání ontologického rozdílu člověka a přírody

Společná odpovědnost

- ochrana ž. p., informovanost, sdílení statků, ekologický životní styl

Integrální ekologie v Laudato si'

- Ekologie **prostředí, hospodářství a společnosti**
  - ochrana ž.p., analýza fungování společnosti, neoddělovat krizi společnosti a živ. pro.
  - vše je ve vztahu
- Ekologie **kultury**
  - důležitá **integrace** dějin, kultury a architektury daného místa, úskalí **unifikace** vlivem globalizace
- Ekologie **všedního života**
  - důraz na celkové zlepšování života (bydlení, veřejný prostor, vztahy, doprava)
- Princip **obecného dobra**
  - úsilí o dobro všech, univerzální určení statků, subsidiarita, přednost rodiny, sociální mír, distributivní spravedlnost
- **Mezigenerační spravedlnost**
  - ohled na další generace, logika daru, příroda je půjčkou